

Verkondiging zondag 8 augustus 2010

Viering Maaltijd van de Heer
Gereformeerde Kerk van Loosdrecht
Ds. Stefan Dijkhuizen

Lezing: Lucas 12: 32-40

Overweging:

Geliefden van onze Heer, lieve, kleine kudde,

Vorige week hoorden we dat de rijke dwaas arm was bij God. Dat rijk zijn voor God iets heel anders betekende dan alleen maar te denken vanuit het 'ik', en dat wij allemaal moeten waken voor iedere vorm van hebzucht.

In het gedeelte van vandaag borduurt Jezus hier verder op door. Het gaat over een schat in de hemel. En opnieuw blijkt dat dat niet zozeer iets is dat je 'hebt', dat je bezitten kunt, maar eerder een houding is, een manier van leven. Een waakzaam leven.

Maar eerst even terug naar de woorden waarmee het vandaag allemaal begint. We zouden er haast overheen lezen, maar eigenlijk wordt in het eerste vers alles al gezegd. Jezus zegt daar: 'Vrees niet, kleine kudde, want jullie Vader heeft jullie het koninkrijk willen schenken.'

Ik heb wel eens gedacht dat we deze troostende woorden maar iedere zondag tegen elkaar zouden moeten zeggen: Kleine, kleine kudde, vrees maar niet!

Zoals deze woorden ooit actueel waren voor de eerste gelovige gemeenschappen, zo zijn ze dat nu weer. Onze kudde is ook klein, onze kudde is zo vaak ook bang, bevreesd waar het toch heen moet.

Van de week las ik in de krant dat de vooraanstaande socioloog Herman Vuijsje niet veel meer verwacht van de kerk. 'De kerk wordt een gewoon clubje mensen', mensen met een bepaalde hobby net als vele anderen dat hebben. Met alleen maar toekomst voor de 'sukkels, de mensen in problemen'. Daar word ik niet blij van, maar toch ben ik soms ook heel bang dat we het als clubje nog een tijdje kunnen uithouden en dan is het echt over.

'Vrees niet, kleine kudde, want jullie Vader heeft jullie het koninkrijk willen schenken.' Deze woorden zijn weer actueler dan ooit, en we hebben ze hard nodig.

Jezus wil onze vrees wegnemen. Jezus wijst ons op onze Herder, 'jullie Vader' zegt hij heel intiem. Kleine kudde, je bent niet alleen. Sterker nog, God gelooft in jullie! God wil jullie het koninkrijk schenken.

Met andere woorden: God heeft zoveel vertrouwen in zijn kleine, soms zo bangige mensen, dat Hij in hen, juist in hen wil laten zien wat nu werkelijk van belang is. Wat werkelijk leven is. Je kunt niets anders concluderen dan dat God ons dus wel heel erg hoog heeft zitten.

Daarom mag je als gelovige altijd hoop houden. Ook al lijkt het tegen beter weten in, ook al verklaart de hele wereld je voor gek, God gelooft in ons. En daarom mogen en kunnen ook wij in steeds de kleiner wordende kerk nooit in cynisme en de machteloosheid vervallen.

De verzen erna laten dan zien wat dat koninkrijk concreet inhoudt: 'Verkoop je bezittingen en geef aalmoezen'. Niet: Je mag geen bezit meer hebben, maar: Doe er iets goeds mee! Gebruik wat je hebt om zo te leven dat je kunt delen met elkaar. Gebruik wat je kreeg, vanuit ontferming voor de wereld om je heen.

En je zult zien: Dat levert een schat in de hemel op, die nooit opraakt, die je niet wordt afgenomen en die ook niet bederft. Opnieuw geldt dus: Het Koninkrijk van God, daar gaat het niet om bezit, om wat je hebt, maar om hoe je bent, wat je doet. Jezus zegt dat met die prachtige woorden, misschien wel één van de mooiste verzen uit de Bijbel, die een opdracht, belofte en waarschuwing ineen zijn: 'Want waar jullie schat is, daar zal ook jullie hart zijn'.

Dit klinkt misschien wel heel mooi allemaal. Maar hoe dan, beste Jezus? Kijk nou eens naar ons, we zijn toch niet gek dat we angstig zijn, zo zonder richting?

Jezus komt met een antwoord waar wij 21^e eeuwse mensen misschien maar weinig mee lijken te kunnen. 'Sta klaar!' Leef in verwachting, leef in waakzaamheid totdat de Mensenzoon terugkomt.

Kunnen wij dat dan nog? Leven in verwachting? Jezus kwam toch niet terug?

En ook: In het steeds kleiner worden van onze gemeente, in het ouder worden, in het moeten leven met een beperking, valt daar nog te verwachten? Dat is verschrikkelijk moeilijk. En toch gelooft God in ons. Gelooft deze Herder in zijn kleine kuddeke.

Wat zou dan dat 'waken', en die waakzaamheid waartoe Jezus vaker oproept, kunnen betekenen voor ons?

Waken in Bijbelse zin mag nooit worden tot be-waken, tot veilig ommuren, wegstoppen, of wegkruipen. Bang en angstig vasthouden wat nog is.

Waken in de Bijbel, waken zoals Jezus het bedoelt, heeft alles te maken met een sterk verlangen. Met verwachten. Met uitzien naar. Met naar buiten kijken. Durven open doen wanneer het moet. Wanneer de Herder daar om vraagt en aanklopt in ons leven.

De woorden 'Sta klaar en doe je gordel om' hebben al veel eerder geklonken. Jezus gebruikt hier de woorden uit de Paasnacht, bij de Exodus van het volk Israël uit Egypte. Sta klaar, want Ik zal jullie uitleiden uit dit slavenhuis.

Het onderstreept nog maar eens dat het om bevrijding gaat. Bevrijding van alle angst, bevrijding van de kleine kudde, van alle doemdenken, van hebzucht, van alles wat ons zo vast kan houden. Jezus zegt: 'Vrees niet, je zit niet vast, je bent niet verloren, ik zal je bevrijden.'

Tot tweemaal toe noemt Jezus dan de waakzame knechten 'Gelukkig', of 'zalig' in de oude vertaling. Net als bij de Bergrede. Je bent gelukkig als je zo durft te leven: Verwachtend, uitziend, gericht op de toekomst, op de wereld om je heen. De kerk mag geen ker-ker zijn, je bent niet een mens om gekerkerd te worden.

De mooiste wending komt echter nu pas.

Jezus bemoedigt ons met het vertrouwen dat God onvoorwaardelijk in ons heeft. Jezus roept ons op om waakzaam te leven, dat is: Gericht op wat komt, gericht op de bevrijding van alles wat je zo klein kan maken en houden. Maar Jezus laat ook zien dat als wij echt waakzame mensen willen zijn, de rollen in werkelijkheid volledig omgedraaid blijken.

Als wij werkelijk open durven staan, durven uitzien, verwachten, dan zullen we ervaren dat Jezus zelf zijn gordel voor ons omdoet. Dat hij zelf voor ons klaar staat. Dat Hij ons dient, zoals Hij ooit al deed in die Paasnacht voor zijn vrienden, met water, brood en wijn. Dienen om ons te bevrijden.

Het is de vraag vanmorgen of wij dat durven toelaten. Durven wij ons te laten bedienen door Jezus? Hoe moeilijk het is om je te laten bedienen of helpen, merken velen van ons. En toch is dat precies wat Jezus voor ons wil doen.

Durven wij met ons kleine kerkje het er op te wagen om te leven in verwachting? Waakzaam, klaar staan voor het koninkrijk? God gelooft in ons!

Of gooien we de deur op slot, gaan we be-waken in plaats van verwachten? Moet Jezus ons openbreken?

Jezus roept ons op mede-waker te zijn. Te blijven wachten en volharden in de hoop op bevrijding. Steeds weer die Paasnacht in gedachte houdend. Elkaar ook bevrijden van angsten en elkaar ook beschermen voor de wanhoop.

Daarom vieren we straks weer dezelfde maaltijd als Jezus met zijn vrienden. In brood en wijn gaf Hij zich, diende Hij ons met heel zijn leven. Hij deed zijn gordel om voor ons, Hij stak het licht weer aan in ons leven. Hij nodigt ons uit bij hem aan tafel, Hij bedient ons.

Neem, eet en drink, zo wil Ik mij geven aan jullie, kleine kudde. Wees niet bang, Ik maak jullie vrij. Dit is het koninkrijk al, hier en nu. Wij hoeven slechts onze handen te openen en te ontvangen. Amen, zo zal het zijn!

In de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest.